

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH

(NR 430)

z dnia 14 stycznia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 430)

14 stycznia 2015 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa (druk nr 3032).

W posiedzeniu udział wzięł **Jarosław Neneman** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk**, **Anna Woźniak** i **Michał Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Białończyk**, **Jacek Markiewicz** i **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa, z druku sejmowego nr 3032. Czy są uwagi państwa posłów do porządku dziennego? Nie słyszę. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

W imieniu państwa posłów chciałabym przywitać przedstawicieli naczelných organów administracji państwowej. W naszym posiedzeniu uczestniczy pan Jarosław Neneman, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, razem z osobami towarzyszącymi, których w imieniu państwa posłów serdecznie witam.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Sejm przeprowadził dziś pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od osób fizycznych oraz ustawy – Ordynacja podatkowa, z druku sejmowego nr 3032, oraz skierował do Komisji Finansów Publicznych w celu rozpatrzenia. W trakcie pierwszego czytania na posiedzeniu plenarnym jedną ze spraw, która wywoływała dużo dyskusji i pytań, była sprawa dotycząca zróżnicowania stawki sankcyjnej. W związku z opinią Trybunału Konstytucyjnego, w której Trybunał zasugerował możliwość zróżnicowania stawki sankcyjnej, a w samym projekcie zawarto inne rozwiązanie, chciałabym poprosić pana ministra jeszcze raz o krótkie uzasadnienie propozycji, która zawarta jest w tym projekcie. Później chciałabym zaproponować, żebyśmy przeszli do szczegółowego rozpatrzenia projektu. Państwo posłowie otrzymali zestawienie poprawek i uwag redakcyjno-legislacyjnych. W odpowiednim czasie będziemy prosić Biuro Legislacyjne o przedstawienie swoich uwag Komisji. Chciałabym zatem udzielić głosu panu ministrowi Jarosławowi Nenemanowi, aby sprawę dotyczącą zróżnicowania stawki sankcyjnej raz jeszcze przedstawił Komisji, a potem rozpoczniemy procedowanie. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Jarosław Neneman:

Dobry wieczór państwu. Dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu. Chciałabym jeszcze raz państwu powiedzieć, dlaczego nie zdecydowaliśmy się na zróżnicowanie stawki sankcyjnej. Można było sobie wyobrazić, że proponujemy, na przykład, 50% i 100% od jakiegoś przedziału. Po pierwsze, pojawia się problem, od jakiej kwoty to ustalić i czy ma być 50% i 100%, a może 50% i 90%. To nie jest jasne. Stawka 75% już funkcjonuje i Trybunał jej nie zakwestionował, a podatnicy ją znają. Trwałość prawa jest też swoistą wartością, szczególnie tam, gdzie nie ma żadnych zastrzeżeń konstytucyjnych. Proponujemy więc,

żeby stawka została taka, jaka jest. Natomiast *de facto* z konstrukcji przepisów wynika, że mamy dwie stawki. Mamy bowiem stawkę 75%, ale ona jest stawką nadzwyczajną. Tak te przepisy są skonstruowane, żeby w pierwszym rzędzie urząd starał się stosować stawkę właściwą dla dochodu. Jeśli więc podatnik prowadzi działalność gospodarczą i część tego dochodu z działalności gospodarczej zataił, to zastosujemy stawkę właściwą dla działalności gospodarczej, najczęściej będzie to 19% podatek liniowy, policzymy odsetki za zwłokę i załatwimy sprawę. Podatnik więc nie zapłaci *de facto* 75%, tylko, na przykład, 19% plus odsetki. Jeśli ten ukryty dochód pojawi się w podatku od spadków i darowizn, to zastosujemy stawkę z podatku od spadków i darowizn. Jeśli to były dochody z pracy, czy też dochody rozliczane za pomocą PIT-u według skali, to zostanie to doliczone do dochodu i podatek zostanie obliczony. W związku z tym opinia, że bardziej uczciwy podatnik, który zapomniał albo nie uwzględnił części dochodów z jakichś powodów oraz wielki oszust będą tak samo karani, jest nieprawdziwa. Tak nie będzie. Przede wszystkim trzeba pamiętać, że tych najdrobniejszych przez te sita nie wyłapiemy, dlatego że w urzędach porównuje się stan majątku, a tak naprawdę zmiany stanu majątku z dochodami, które przecież w urzędzie skarbowym są. Na sali padał dziś taki przykład, że jeśli ktoś komuś zrobi przysługę za 500 czy 1000 zł, to nie czujemy się, urząd skarbowy o takiej przysłudze się nigdy nie dowie. Ponadto, gdyby jakiś życzliwy donos się pojawił, to taki podatnik, tak jak mówiłem, może te pieniądze zgłosić i zapłacić od tego, jeśli ta osoba jest biedna, tak naprawdę 18%, a w tym będzie jeszcze kwota wolna, więc tak naprawdę jej faktyczne obciążenie będzie nieznaczące. Natomiast dla tych, którzy, powiedzmy otwarcie, oszukiwali na dużą skalę i w żaden sposób nie są w stanie pochodzenia tych pieniędzy wiarygodnie wytłumaczyć, czy to przez działalność gospodarczą, czy też darowiznę i nie są w stanie nam udowodnić, że te pieniądze faktycznie pochodziły z legalnej działalności, to niestety stawka sankcyjna w wysokości 75% jest jak najbardziej wskazana. Trzeba pamiętać, że te przepisy mają głównie wymiar prewencyjny, to znaczy, że my odstraszaamy osoby, które ukrywają dochody, przed takim działaniem. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Na ten temat dyskusja była, ale są głosy w dyskusji i chęć zadania pytań. Pani Gabriela Masłowska, bardzo proszę, pani poseł.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Panie ministrze, pan po raz kolejny posługuje się argumentem, że jeśli to będą niewielkie nadużycia, to nikt, a więc urząd skarbowy się o tym nie dowie. Skąd ma pan taką pewność? Przecież wiemy, że są ludzie bardzo życzliwi i nawet w sprawach niebudzących wątpliwości pozwalają sobie na donosy do urzędu skarbowego. Jeżeli pan uważa, że stawka sankcyjna będzie używana tylko na drugim etapie i do wielkich nadużyć, to proszę mi powiedzieć, które przepisy tego projektu mówią, w przypadku jeżeli osoba dorabiała sobie na czarno jakąś mniejszą czy większą kwotę, a wiadomo, że jest to powszechne zjawisko, a następnie ujawniła swój dochód zarobiony w ten sposób, jaką stawką podatkową będzie opodatkowana? Stawką normalną czy sankcyjną? Według mnie, opodatkowana będzie stawką sankcyjną. Jeżeli normalną stawką plus odsetki, to byłoby to dobre rozwiązanie, ale proszę powiedzieć, które przepisy tej ustawy nam to gwarantują? Poleganie na dobrej woli urzędników skarbowych interpretujących przepisy tej ustawy w takich sprawach, to jest zdecydowanie za mało, jeśli mamy chronić podatników. Które konkretnie przepisy gwarantują, że w takich sytuacjach nie będą oni płacić stawki sankcyjnej?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ja chcę powiedzieć, że w tym zestawieniu mamy tylko poprawki legislacyjne i nie ma poprawek, które zostały zgłoszone w trakcie posiedzenia plenarnego do tego projektu ustawy. Rozumiemy, że to jest pierwsze czytanie. Pani poseł Masłowska zasugerowała pewne pytanie, a ja chciałabym w tym przypadku zadać pytanie doprecyzowujące problem zgłoszony przez panią poseł. Czy i w jakiej formule organ podatkowy będzie badał, czy jest to niewykazany dochód pochodzący z legalnej działalności, bo tak rozu-

miem informację pana ministra, czy jest to dochód pochodzący z nielegalnej działalności? Wydaje się, że to jest główny wyróżnik. Chciałabym zatem w świetle tej informacji zadać pytanie panu ministrowi. Praca na czarno, o czym mówiła pani poseł, to jest obchodzenie jeszcze innych przepisów, nie tylko przepisów podatkowych. To jest związane między innymi z zatrudnieniem i obchodzeniem innych przepisów związanych z Kodeksem pracy oraz pokazywaniem i opłacaniem składek. Problem, który pani poseł zasygerowała, jest znacznie bardziej złożony, bo to jest ujawnianie dochodów przez podatnika czy ukrywanie i płacenie składek. To nie jest problem związany tylko z podatkiem. Ja bym chciała zadać trochę inne pytanie. Pojawiają się sytuacje, że ludzie świadczą sobie prywatnie życzliwości, na przykład, ktoś komuś zrobił zakupy i ktoś potem oddaje za to pieniądze. Jak wtedy taką sytuację porównać, bo mogą to być zwroty, przekazy, a nie są to darowizny osób trzecich wpływające na rachunek bankowy. My bardzo mocno samą ustawę w sprawie podatku od spadków i darowizn określiliśmy. Co prawda to może być marginalne i nikt się nad tym nie zastanawia, jak to dziś rozwiązać, ale tego typu wzajemne relacje między ludźmi są. To są zazwyczaj drobne kwoty, ale jak w tym przypadku podchodzicie państwo do tego? Wiadomo, że w takich relacjach ludzie nie trzymają dokumentów, nie ujawniają, nie pokazują całej dokumentacji, bo nikt tego na rynku nie prowadzi. Kiedy to odbywa się bezgotówkowo, to jest to pokazane, ale kiedy jest to gotówkowo pomiędzy osobami, to nie jest to pokazane. W takim przypadku chciałabym zapytać, czy państwo przedkładając ten projekt również taki problem uwzględniali? Co prawda jest to sprawa drobna, ale czy pan minister zechciałby przynajmniej wyjaśnić? Główny problem podniosła pani poseł Gabriela Masłowska.

Czy są jeszcze inne głosy? Bardzo proszę, pan poseł.

Posel Wincenty Elsner (SLD):

Szanowni państwo, ja ten temat już zasygnalizowałem podczas wystąpienia klubowego, natomiast, ponieważ jesteśmy tu w zdecydowanie szerszym gronie, to chciałbym wrócić do tego tematu. Mianowicie intencją wyroku Trybunału Konstytucyjnego było wskazanie, że sytuacje dotyczące opodatkowania z nieujawnionych źródeł ze względu na swoją specyfikę, na bardzo wysoką stawkę sankcyjną, z jednej strony, a z drugiej strony, na podleganie w takiej sytuacji pod art. 54 Kodeksu karno-skarbowego, powinny być bardzo dokładnie doprecyzowane. Natomiast państwo, wykonując literalnie wyrok Trybunału Konstytucyjnego, dopisaliście nowy rozdział dotyczący opodatkowania ze źródeł nieujawnionych, a zawarta w nim terminologia jest niezwykle nieostra i podlegająca bardzo swobodnej ocenie organów skarbowych. To dotyczy przede wszystkim dwóch sytuacji. Sytuacji, w której dochód nie znajduje pokrycia co prawda w ujawnionych źródłach, ale ujawnionych w nieprawidłowej wysokości. Powołujecie się tam państwo na przykład fryzjera, który nie zatrudniając pracowników i pracując dwa dni w tygodniu po pięć godzin dziennie wykazuje tygodniowy dochód w wysokości bodajże 200 tys. zł, aby pokazać, że jest to dochód w wysokości niemożliwej do uzyskania w takich warunkach. Natomiast brak jest jakiegokolwiek doprecyzowania, co to znaczy ta nieprawidłowa wysokość. W którym momencie ona następuje? Czy jeżeli on wykaże 100 tys. zł, to będzie okej? Czy będzie to 10 tys. zł, czy 1 tys. zł, to będzie to podlegało absolutnej i jednostronnej ocenie organu skarbowego bez możliwości reakcji ze strony podatnika. Moim zdaniem, intencją Trybunału Konstytucyjnego było doprecyzowanie tego.

Jest jeszcze jedna bardzo ocenna kwestia. Mianowicie sytuacja, w której okres, w którym powstał dochód, uległ już przedawnieniu i brak jest możliwości udowodnienia. Mówicie państwo, że wystarczy wówczas uprawdopodobnienie przychodu. Nie ma również ani słowa wyjaśnienia, co znaczy uprawdopodobnienie i w którym momencie ten dochód został uprawdopodobniony, a w którym nie. W tym przypadku również twierdzę, że mimo że literalnie wyrok został wykonany, to nie o to chodziło Trybunałowi Konstytucyjnemu.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiem, że są to wszystkie pytania do pana ministra, które na tym etapie zostały skierowane. Bardzo proszę o odpowiedź na pytania pana posła Wincentego Elsnera i pani poseł Gabrieli Masłowskiej. Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Zgadzam się z uwagą, że praca na czarno nie tylko narusza przepisy podatkowe, ale też inne przepisy, składki na ZUS nie są opłacane itd. Więc takie wyobrażenie, że jak ktoś pracuje na czarno, to on jest wielkim oszustem... Może nie mówmy, kto jest większym czy mniejszym oszustem. Przypominam raz jeszcze, że mówimy o mniejszych dochodach, bo pani poseł mówiła o drobnych ludzkich sprawach. Jeśli ktoś osiągnie nieduży dochód i go zatai, a sprawa się wyda, to on ten dochód może zalegalizować w tenże sposób, że zapłaci stosowny podatek zapewne wedle stawki 18% ze stosownymi odsetkami i na pewno nie będzie płacił 75%. Więc te przepisy naprawdę nie narzucają na drobne sprawy stawki 75%. Pytała mnie pani poseł, z czego to wynika. Otóż, jest to art. 25g pkt 6: „W przypadku ustalenia w postępowaniu podatkowym albo w postępowaniu kontrolnym organu kontroli skarbowej źródła pochodzenia nieujawnionych uprzednio przychodów (dochodów) i ich wysokości, przychody (dochody) te podlegają opodatkowaniu podatkiem na zasadach określonych w przepisach odrębnych ustaw lub w przepisach ustawy innych niż przepisy niniejszego rozdziału”. Najpierw staramy się to opodatkować PIT-em, podatkiem od spadków i darowizn według normalnych stawek plus odsetki. Stawka podatku 75% powinna być stosowana w sytuacji, gdy ktoś nigdy nie pracował, a pojawia się majątek o wartości 1 mln złotych, a on mówi, że on to ma od sąsiada. Co się tyczy, jak dobrze zrozumiałem pani uwagę, ludzkich sytuacji codziennych, jak ktoś komuś coś kupił, ktoś komuś coś odda, to pamiętajcie państwo, że te przepisy nie są stworzone po to, żeby szukać 1 tys. czy 5 tys. zł. Mówimy o dużych kwotach, które nagle się pojawiają, bo ktoś kupuje dom, bo ktoś kupuje drogi samochód, a nie ma pokrycia w dochodach, o których urząd skarbowy wie. Więc takie drobne ludzkie przysługi, które czasem sobie nawzajem czynimy, czy nawet drobne kwoty pożyczek do 5 tys. zł, jeśli dobrze pamiętam, to jest to kwota, której można nie rejestrować, tego ten projekt nie obejmuje. Proszę się nie bać robić znajomym przysług i kupować coś za nich, a potem brać za to drobne pieniądze.

Jeśli chodzi o uwagę pana posła, że te przepisy formalnie wypełniają wyrok Trybunału Konstytucyjnego, ale tak naprawdę go nie wypełniają, bo nadal są niejasne, to mogę powiedzieć tylko jedno. Jeśli chodzi o ich jasność, to one są o wiele jaśniejsze niż te, które były do tej pory, dlatego że definiujemy w ostatnim rozdziale, co to jest przychód nieznanujący pokrycia w ujawnionych źródłach, co to jest przychód pochodzących ze źródeł nieujawnionych, mówimy jak go liczyć, mówimy, co to jest wydatek i odnosimy to do Kodeksu cywilnego. Może pan mieć takie zdanie, że te przepisy, mimo że są jaśniejsze, to nadal są niejasne. To pana prawo mieć taką opinię, ale powtórzę to, co mówiłem na sali. Trudno zaproponować bardzo precyzyjne przepisy, bo mówimy tu o czymś, czego nie widać. U kogoś nagle pojawiają się pieniądze i gdyby to wszystko odbywało się przez rachunki bankowe i byśmy to wszystko widzieli, to wtedy łatwo byłoby to sprecyzować. Jeśli ma pan jakieś pomysły gotowe do zastosowania, to bardzo chętnie byśmy z nich skorzystali. Powiem tylko, że w procesie konsultacji mieliśmy dużo uwag, natomiast one nie dotyczyły tego, o czym pan mówi. Chyba ci, którzy w branży zajmują się tą sprawą, zdali sobie sprawę, że to jest duży krok w dobrą stronę. A te niejasności, które są? Życie też dostarcza nam wielu niejasności. Podawał pan przykład fryzjera i pytał pan, czy 10 tys. zł będzie dobrze, czy 100 tys. zł będzie niedobrze, a co jeśli będzie 200 tys. zł? Od tego będzie postępowanie, które będzie się starało to w sposób obiektywny ocenić. Powtarzam, te przepisy nie są adresowane do takich podatników, którym brakuje 5% dochodu, ale do takich podatników, którym brakuje dużo więcej i którzy mają pieniądze pochodzące z różnych źródeł i próbują je w jakiś sposób zalegalizować. Odnośnie do instytucji uprawdopodobnienia alternatywą było dowodzenie, ale Trybunał nam to wskazał i zresztą zdrowy rozsądek nam to pokazuje, że nie możemy oczekiwać, że ludzie przez 20-30 lat będą trzymali dokumenty, które pozwolą im udowodnić pochodzenie dochodów. Obywatele i osoby fizyczne nie mają takiego obowiązku przechowywania dokumentów podatkowych, które zresztą ma urząd. Wprowadziliśmy więc zasadę tego pięcioletniego okresu, bo ona jest przyjęta powszechnie i wszyscy mamy tego świadomość. Po tym okresie trzeba ten dochód uprawdopodobnić, a więc to jest ułatwienie dla podatników, a teraz tego nie ma. Teraz musieli udowadniać, z czym były duże

kłopoty i tak naprawdę obydwie strony miały kłopoty, a także sądy miały z tym kłopot. Co do instytucji uprawdopodobniania, to ona funkcjonuje w ordynacji podatkowej, funkcjonuje w Kodeksie postępowania cywilnego, funkcjonuje w podatku od spadków i darowizn oraz w Kodeksie postępowania administracyjnego. Mimo że się z panem zgadzam, że ta instytucja nie jest jasna i precyzyjna, ale inna być nie może. Natomiast to nie jest novum, które wprowadzamy do obrotu prawnego, ono funkcjonuje już gdzieś z lepszym czy gorszym skutkiem, ale uprawdopodobnianie jest tak naprawdę krokiem w stronę podatników, bo alternatywą było wymaganie udowodnienia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję. Zanim udzielię głos panu profesorowi Żyżyńskiemu, to chciałabym powiedzieć o jeszcze jednej rzeczy. Mówimy o nieujawnionych źródłach dochodów, co spowodowała pani poseł Gabriela Masłowska, i wiemy, że w związku z emigracją pojawia się problem pracy za granicą. Mamy co prawda zasadę unikania podwójnego opodatkowania, która jest podpisywana między państwami. Niektórzy to szacują i wielkość tych pieniędzy, które wpływają z tego tytułu na polski rynek, jest podana. Jak zatem w przypadku tych osób, które pracują za granicą, organ skarbowy będzie do tego podchodził? Czy będzie to wywiad stosowany pomiędzy państwami? Jak państwo patrzycie na ten problem? Kwestia pracy na czarno w kraju została wyjaśniona, ale kwota dochodów osób, które zatrudnione są za granicą, jest znacznie większa. Potem te osoby inwestują, o czym mówił pan minister, w budowę domu. Jak wtedy w takich sytuacjach organ skarbowy będzie podchodził do takich osób, które pracują za granicą?

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Mówimy o ludziach, którzy pracują za granicą legalnie, czy nielegalnie?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Nie, mówimy o osobach pracujących nielegalnie. Gdybyśmy mówili o legalnych dochodach, to my doskonale wiemy, jak wygląda opodatkowanie, jak wygląda unikanie podwójnego opodatkowania i umowy międzynarodowe zawarte w tym zakresie. Pracowaliśmy nad takimi projektami i wiemy doskonale, jaki to jest tryb, ile to jest, jak pracuje się tam cały rok, a ile, jak pracuje się pół roku. Był to duży problem, ale dziś sprawę legalnego zatrudnienia za granicą mamy rozwiązaną i to nie ulega wątpliwości. Ale to jest też sprawa, którą poruszyła pani poseł Masłowska, a więc zatrudnienie za granicą, bez możliwości udokumentowania legalnej pracy. Jeszcze chwilę, bo pan poseł Jerzy Żyżyński chciałby zabrać głos. Bardzo proszę.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca zwróciła uwagę na ważną kwestię, to jest praca legalna, ale nie zawsze udokumentowana. Jest właściwie kilka problemów, dlatego chciałbym zadać następujące pytania. Ktoś dorabia sobie drobnymi pracami, na przykład, udziela korepetycji, czy jest to jakiś drobny handel itd. To jest, jak pan mówi, dorabianie sobie i drobny dodatek do normalnie uzyskiwanych dochodów. To jest jedno. Ale drugie, to jest to, co mówił pan poseł, że fryzjer prowadzi skromną działalność, a dochód wynosi 100 tys. zł. To byłoby pranie brudnych pieniędzy. Czy rozróżnicie kwestię być może przestępczych dochodów, które są legalizowane sztucznie i nieudolnie przez pozorną pracę. Tak jak gangi kiedyś w Chicago zakładały pralnie i tak dalej. Jest jeszcze trzecia rzeczywiście dosyć istotna sprawa, gdy ktoś pracuje i popełnia przestępstwa. Pracuje, osiąga duże dochody, ale się nie rejestruje. Na przykład, to, co mieliśmy – udziela pożyczek i nie rejestruje się, że prywatnie zarabia na tym pieniądze i osiąga czasami bardzo duże dochody. Czy, na przykład, pracuje za granicą, tam się nie rejestruje i prowadzi jakiś handel, na przykład, handluje używanymi samochodami sprowadzonymi z zagranicy, remontuje je i osiąga duże dochody, nie rejestruje tej działalności. Stwierdzacie, że ma symptomy bogactwa, ale jednocześnie to, że się nie zarejestrował. Czy te różne przypadki, różne typy dochodów są tutaj uwzględnione? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pan minister proszony jest o odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, jeśli ktoś pracuje nielegalnie za granicą i jeśli okazałoby się, że ma duży dochód, to on nie może mówić, że był za granicą i pracował nielegalnie, ale niestety bardzo mu przykro, bo nie posiada żadnych dokumentów. Gdybyśmy to uznali, to otworzylibyśmy wtedy furtkę, bo wystarczyłoby tylko udowodnić, że przebywało się trochę za granicą i już. Jeśli ktoś pracuje legalnie, a w krajach Unii Europejskiej to raczej już powoli zaczyna być standardem, szczególnie w zachodniej części, tam gdzie można dużo zarobić, to jakieś dokumenty są, umowy funkcjonują i te pieniądze są legalizowane. Nawiązując do pana wypowiedzi, jeśli dobrze zrozumiałem, mówił pan o dochodach z korepetycji, z jednej strony, oczywiście, nieopodatkowanych, bo taki jest zwyczaj, a z drugiej strony, o praniu pieniędzy, o dużej przestępczości. Powiedzmy tak: jeżeli jakiś nauczyciel bierze 50 zł za godzinę i w miesiącu zarobi 500 zł, to te pieniądze zostaną tam, gdzie zostaną i nigdy urząd skarbowy się o nich nie dowie. Porównując jego wydatki i dochody, nie znajdzie tego. Jeśli „życzliwy” napisze donos i okaże się to prawdą, to, tak jak mówiliśmy, on ten podatek może zapłacić zapewne według skali podatkowej 18% czy 19%. Nauczyciel raczej jest w pierwszym przedziale skali podatkowej. Jeśli mówi pan o przestępstwach, to pieniądze z takiego źródła nie mogą być legalizowane w ten sposób. Jeśli jest wyrok karny, to ta ustawa nie ma zastosowania, bo wtedy ściganiem zajmuje się sąd karny. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Przeprowadziliśmy dodatkową dyskusję. O głos prosi jeszcze pani poseł Masłowska. Bardzo proszę, pani poseł.

Posel Gabriela Masłowska (PiS):

Ja bardzo przepraszam, że zabieram głos jeszcze raz, ale chciałabym zapytać, dlaczego państwo bronicie się przed zróżnicowaniem stawki sankcyjnej, skoro takie rozwiązanie sprawdzone jest już w innych krajach. Pięknie państwo opisaliście tę kwestię w uzasadnieniu projektu. Tutaj chyba jest podany autor, z góry za to dziękuję. Skoro w innych bogatszych krajach, gdzie nie ma bezrobocia w takiej skali, potrafią zróżnicować stawkę podatkową za nieujawnione dochody, to dlaczego państwo się przed tym tak zdecydowanie bronicie? Ja rozumiem, że dla urzędów skarbowych jest to wygodniejsze, bo pan użył takiego argumentu, że jest to mniej skomplikowane, gdy jest tylko jedna stawka. Ale chyba nie o to chodzi, żeby dać narzędzie represyjne, które będzie jeszcze pogarszało sytuację tak znacznej części społeczeństwa. Panie ministrze, w odczuciu społecznym ofiarą tych kontroli padają nie bogaci, nie ci, którzy dokonują dużych nadużyć, tylko właśnie ci, którzy dokonują niewielkich nadużyć podatkowych. To właśnie na tych osobach skoncentrowana jest cała uwaga urzędów skarbowych i to oni są zawsze karani. Natomiast ci duży przestępcy, można tak powiedzieć, oni sobie z tym poradzą, ponieważ zatrudniają prawników, kancelarie prawne i tak dalej. Uważam więc mimo wszystko, że nierozróżnienie stawki, którą państwo proponujecie, jednak uderzy w grupy ludzi o najniższych dochodach, w trudnej sytuacji materialnej, którzy okazjnie dorabiają sobie nie z własnej winy na czarnym rynku, ponieważ jest taka sytuacja, że państwo nie jest w stanie im zapewnić miejsc pracy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jeszcze raz pan minister Neneman.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Dziękuję bardzo. Jeszcze raz powiem to samo. De facto mamy dwie stawki, mamy stawkę sankcyjną dla, nazwijmy to, dużych oszustw i mamy normalne zasady opodatkowania, takie same dla wszystkich obywateli. Z tym, że gdy ktoś działa w szarej strefie, tak jak pani mówi, co jest naganne tak czy inaczej, to nie wiadomo, czy urząd się o tym w ogóle dowie. To jest mało prawdopodobne, bo, tak jak państwu mówię, nie jesteśmy w stanie w urzędzie stwierdzić, że ktoś zarobił nielegalnie 500 zł, bo tego nie widać. Skąd urząd ma wiedzieć, że osoba ma nieujawnione źródła albo że te źródła, które ma ujawnione, nierzetelnie zraportowała? Porównujemy tak naprawdę wydatki i dochody, więc jeśli ktoś gdzieś zarobi 500 zł, to urząd tego nie stwierdzi, dlatego że nie ważne na co on

wyda te pieniądze, to my tego nie zobaczymy. To jest pierwsza uwaga. Po pierwsze, te najuboższe i najbiedniejsze osoby, o których pani mówi, nie są klientami urzędu skarbowego w tych sprawach. Nieprawdą jest, że urząd koncentruje się na takich drobnych sprawach, dlatego że to byłoby zupełnie, ale to zupełnie nieekonomiczne. Koszty byłyby wielokrotnie wyższe niż ten ewentualny podatek, który zresztą ciężko byłoby wyegzekwować. Te przepisy adresowane są do dużych dochodów. To po pierwsze. Po drugie, tak jak już mówiłem, można te pieniądze, w cudzysłowie, zalegalizować płacąc podatek.

Natomiast odnosząc się do rozwiązań w innych krajach, to chciałbym poprosić panią dyrektor, żeby przedstawiła je państwu bliżej. Wtedy zobaczą państwo, że one pojawiają się w innym kontekście i służą czemu innemu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

W tej części przeprowadziliśmy dodatkową debatę. Chciałbym zaproponować, żebyśmy przystąpili do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Przy odpowiednich zapisach, tam gdzie są uwagi Biura Legislacyjnego, będę udzielała głosu panom mecenasom. Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu. Czy są uwagi państwa posłów do tytułu ustawy? Nie słyszę. Tytuł ustawy został przyjęty.

Art. 1. Wszystkie artykuły będziemy opiniować kolejnymi zmianami. Czy są uwagi państwa posłów do zmiany pierwszej? Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany pierwszej? Nie słyszę. Zmianę pierwszą przyjęliśmy.

Zmiana druga. Czy są uwagi państwa posłów do zmiany drugiej? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany drugiej? Nie słyszę. Zmianę drugą przyjęliśmy.

Do zmiany trzeciej jest uwaga Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, pan mecenas Białończyk.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo. W uwagach legislacyjnych proponujemy skreślić zmianę trzecią ze względu na to, że w art. 10 są wymienione źródła przychodów. Powstała tu pewna niezręczność terminologiczna, gdyż przychody nie mogą być jednocześnie źródłem przychodów. Stąd proponujemy wykreślić pkt 3 z art. 3, a niejako w zamian za to dodać ust. 1b w art. 20, gdzie byłoby doprecyzowane, że za przychody z innych źródeł uważa się także przychody niezajdujące pokrycia w nieujawnionych źródłach lub pochodzące ze źródeł nieujawnionych. W ślad za tym jest jeszcze kilka drobnych zmian będących konsekwencją wykreślenia pkt 3, o których będę mówił w stosownym momencie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zanim jeszcze poznamy stanowisko rządu, to ja rozumiem, że najpierw głosować będziemy tylko zmianę trzecią i potem dopiero odpowiednio zmianę w art. 20. Czy może konsekwencją jest automatycznie przyjmowana ta zmiana dotycząca dodania ust. 1b, o którym pan mecenas mówił?

Legislator Wojciech Białończyk:

Wydaje się, że dodanie ust. 1b w art. 20 należy potraktować jako konsekwencję skreślenia pkt 3.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Łącznie?

Legislator Wojciech Białończyk:

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dobrze. Stanowisko rządu do tej uwagi Biura Legislacyjnego.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Zgadzamy się z tą uwagą.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jest zgoda ministra finansów, a zatem pytam, czy jest sprzeciw wobec skreślenia w art. 3 zmiany trzeciej, odpowiednio z konsekwencją w art. 20, a więc dodania ust. 1b? Nie słyszę. Zatem zmiana trzecia została skreślona.

Zmiana czwarta. Czy są pytania bądź uwagi państwa posłów? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany czwartej? Nie słyszę. Zmianę czwartą przyjęliśmy.

Do zmiany piątej są uwagi Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę.

Legislator Wojciech Białończyk:

Do zmiany piątej ta uwaga została już zgłoszona, bo dotyczy ona dodania ust. 1b w art. 20. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dobrze. Zatem przyjmujemy, że to jest konsekwencja wcześniej przyjętej zmiany.

Zmiana szósta. Uwagi Biura Legislacyjnego do zmiany szóstej w art. 1. Proszę bardzo.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, do zmiany szóstej jest kilka zmian, ponieważ zmiana szósta polega na dodaniu nowego rozdziału, więc może zręczniejszy byłoby procedować artykułami. Jest kilka artykułów dodawanych do ustawy i mamy uwagi do poszczególnych artykułów. Mogę też przedstawić je łącznie do całej zmiany szóstej. No więc w dodawanym art. 25b proponujemy w ust. 1 zmianę redakcyjną, polegającą na przeniesieniu przychodów z punktów do zdania wstępnego.

Następnie w tej części wspólnej w art. 25b w ust. 1 jest napisane: „w kwocie odpowiadającej nadwyżce wydatku poniesionego w roku podatkowym”.

Następnie w ust. 2 jest definicja wydatku, i tam też jest wyraźnie zaznaczone, że chodzi o wartość zgromadzonego w roku podatkowym mienia albo wysokość wydatkowanych w roku podatkowym środków, stąd proponujemy skreślić wyrazy „poniesionego w roku podatkowym” w ust. 1 w części wspólnej.

Następnie w ust. 2 proponujemy skreślić wyrazy „w rozumieniu Kodeksu cywilnego”, gdyż jest mowa o mieniu i w kilku miejscach w ustawie o podatku dochodowym, też jest używane pojęcie mienia bez bliższego odesłania do Kodeksu cywilnego.

Następnie w ust. 3 w pkt 2 proponujemy zmianę redakcyjną.

W ust. 4 w pkt 1 i w pkt 2 użyte jest sformułowanie: „były wolne od podatku lub zwolnione od opodatkowania na podstawie właściwych przepisów”. Kawałek dalej, w art. 25g w ust. 6, ta sama sytuacja została określona następującym sformułowaniem: „w przepisach odrębnych ustaw lub w przepisach ustawy innych niż przepisy niniejszego rozdziału”. Proponujemy ujednoczyć terminologię stosowaną w tych przepisach i stąd propozycja nadania nowego brzmienia pkt 1 i 2 w ust. 4.

W pkt 3 proponujemy zmianę redakcyjną.

Następnie w art. 25c, proponujemy też zmianę redakcyjną. Zamiast wyrazu „wydatków” będzie wyraz „wydatku”, tak jak wcześniej w art. 25a.

Później w art. 25d w zdaniu pierwszym też proponujemy zmianę redakcyjną i proponujemy zamienić wyraz „wydatków” na wyraz „wydatku”. Następnie jest odesłanie do źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8b, i w związku z wykreśleniem zmiany trzeciej i przeniesieniem tego do art. 20 ust. 1b też proponujemy przereklamowanie tego przepisu.

Następnie w związku z tym, że art. 25g ust. 1 jest bardzo rozbudowany, to proponujemy podzielić to na dwa odrębne ustępy. W konsekwencji w ust. 2 będzie zmiana redakcyjna. W ust. 3 jest odesłanie do przepisów ust. 1 i ust. 2 i będzie tylko odesłanie do przepisu ust. 2. W ust. 6 proponujemy zmianę redakcyjną. Jest jeszcze jeden drobiazg, a mianowicie w ust. 3 jest odesłanie czy nakaz odpowiedniego stosowania przepisów ust. 1 i ust. 2 do dochodów, o których mowa w art. 25b ust. 4 pkt 1 i pkt 2. Wydaje się, że one już się mieszczą przynajmniej w ust. 1, stąd propozycja doprecyzowania tych dochodów w ust. 2 i wówczas to odesłanie zawarte w pkt 3 byłoby uzasadnione. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Do tej obszernej zmiany, którą przedstawiło Biuro Legislacyjne, uwagę ma pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Ja przepraszam, ale nie rozumiem, dlaczego wyraz „wydatków” chce pan zmienić na liczbę pojedynczą „wydatku”. Raczej mówi się o wydatkach, ponosimy wydatki, a nie ponosimy wydatek.

Legislator Wojciech Białończyk:

Panie pośle, chodziło nam o ujednoczenie sformułowań używanych w art. 25b i w następnych przepisach. W art. 25b jest napisane, że za przychody nieznanujące pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzące ze źródeł nieujawnionych uważa się przychody wymienione w pkt 1 i 2 w kwocie odpowiadającej nadwyżce wydatku poniesionego w roku podatkowym nad przychodami. Tu jest użyta liczba pojedyncza.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Stanowisko rządu w sprawie uwag zgłoszonych przez Biuro Legislacyjne i przez pana posła Żyżyńskiego. Bardzo proszę, pan minister ustala kto odpowiada, bo widzę, że pani dyrektor chyba będzie odpowiadać.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Bardzo proszę panią dyrektor o odpowiedź.

Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych MF Ewa Adamiak:

W pierwszej kolejności chciałabym się odnieść do uwagi pana posła. Proszę zwrócić uwagę na ust. 2 w art. 25b. Ten ustęp wprowadza pojęcie „wydatek”, czyli definiuje, co będziemy rozumieli przez pojęcie wydatek. Nie chodzi nam o „x” wydatków. Wydatkiem będzie wartość zgromadzonego mienia, czyli, na przykład, zakup mieszkania. Do opodatkowania będzie różnica pomiędzy tym wydatkiem a przychodami...

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Chodzi o jednorazową czynność gospodarczą, tak?

Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych MF Ewa Adamiak:

Tak. Natomiast, oczywiście, jeżeli było kilka takich wydatków w ten sposób zdefiniowanych, bo podatek ten będzie ustalany w skali roku, to kilka sum tych wydatków będzie w jednej decyzji. Dlatego jak najbardziej zgadzam się z uwagą pana mecenasa.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Rozumiem.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozstrzygnęliśmy wszelkie uwagi, a także odpowiedzieliśmy na pytania. Jakie jest stanowisko rządu w sprawie zgłoszonych uwag przez Biuro Legislacyjne?

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Zgadzamy się z tymi uwagami.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zatem chciałabym zaproponować przyjęcie zmiany szóstej w art. 1 z uwagami, które przedłożyło Biuro Legislacyjne, a na końcu udzielimy upoważnienia do odpowiedniego zredagowania zmian w sprawozdaniu. Czy jest sprzeciw państwa posłów, żebyśmy przyjęły tę zmianę z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie słyszę. Zatem stwierdzam, że zmiana szósta została przyjęta.

Zmiana siódma w art. 1. Czy jest sprzeciw do przyjęcia tej zmiany? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmianę siódmą przyjęliśmy.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 2. To są zmiany w ordynacji podatkowej. Mamy zmianę pierwszą, do której są uwagi Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę, pan mecenas.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, do art. 2 pkt 1 mamy jedną uwagę. Mianowicie chodzi o to, że §4 w art. 68 utraci moc 28 lutego 2015 r., a proponowane nowe brzmienie ma wejść w życie 1 stycznia 2016 r. W związku z tym, że 1 stycznia 2016 r. przepis ten nie będzie obowiązywał i, mówiąc obrazowo, po prostu zniknie z ustawy, stąd proponujemy, żeby przepis ten zamieścić w odrębnej jednostce redakcyjnej i oznaczyć go jako § 4a. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Rozumiemy, że będzie to przepis przejściowy. Nie?

Legislator Wojciech Białończyk:

Po prostu będzie oznaczony jako § 4a, a § 4 1 stycznia 2016 roku będzie miał wartość historyczną.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

No dobrze. Stanowisko rządu w tej sprawie.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Zgadzamy się.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Chciałabym zaproponować przyjęcie zmiany pierwszej w art. 2 z uwagami, które zostały przekazane i zaproponowane przez Biuro Legislacyjne. Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany pierwszej z tymi uwagami? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmianę pierwszą przyjęliśmy.

Zmiana druga. Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany drugiej? Nie słyszę. Zmianę drugą przyjęliśmy.

Zmiana trzecia. Czy jest sprzeciw do przyjęcia zmiany trzeciej? Nie słyszę. Zmianę trzecią przyjęliśmy.

Zmiana czwarta. Czy są uwagi państwa posłów do tej zmiany? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw do przyjęcia tej zmiany? Nie słyszę. Stwierdzam, że zmianę czwartą przyjęliśmy.

Do art. 3 są uwagi Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, to jest tylko zmiana redakcyjna.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Bez uwag.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czyli akceptujecie państwo?

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Tak.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dobrze. Czy jest sprzeciw do przyjęcia art. 3 z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie słyszę. Art. 3 został przyjęty.

Art. 4. Do tego artykułu są uwagi Biura Legislacyjnego. Bardzo proszę.

Legislator Wojciech Białończyk:

Pani przewodnicząca, do tego artykułu mamy tylko dwie uwagi. Chodzi o poprawienie terminologii, a mianowicie chodzi o zobowiązanie podatkowe, stąd propozycja doprecyzowania tego i następnie ujednoczenie nazewnictwa ustaw zmienianych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w MF Jarosław Neneman:

Zgadzamy się.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy jest sprzeciw do przyjęcia art. 4 z uwagami Biura Legislacyjnego? Nie słyszę. Art. 4 został przyjęty.

Art. 5. Czy są uwagi państwa posłów do art. 5? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw do przyjęcia art. 5? Nie słyszę. Zatem art. 5 został przyjęty.

Chciałabym poddać pod głosowanie wnioski o przyjęcie całego projektu ustawy. Nie słyszałam uwag i pozwolę sobie zaproponować, jeżeli nie będzie sprzeciwu, przyjęcie całego projektu ustawy bez głosowania. Jest sprzeciw. Zatem głosujemy. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tego projektu? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Poproszę o wynik.

Sekretarz Komisji Michał Nowak:

21 głosów „za”, nikt nie jest „przeciw”, 9 głosów wstrzymujących się.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Zatem projekt otrzymał pozytywną rekomendację. Chciałabym, żeby Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do przygotowania sprawozdania z prac nad tym projektem ustawy po posiedzeniu Komisji, które będzie zawierało wszystkie państwa uwagi zgłoszone w trakcie procedowania. Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Chciałabym zaproponować, żeby sprawozdawcą tego projektu była pani poseł Bożena Szydłowska. Czy są inne propozycje? Nie słyszę. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Posel Bożena Szydłowska (PO):

Dziękuję, wyrażam zgodę.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Czy jest sprzeciw, żeby pani przewodnicząca poseł Szydłowska pełniła funkcję sprawozdawcy do tego projektu? Nie słyszę. Pani przewodnicząca, gratuluję.

Każdy projekt musi posiadać opinię ministra spraw zagranicznych o zgodności z prawem europejskim. Termin dla ministra spraw zagranicznych na przygotowanie tej opinii do tego projektu ustawy ustalam na 15 stycznia 2015 r. do godziny 10.

Chciałabym podziękować bardzo serdecznie państwu posłom za tę dodatkową dyskusję, którą odbyliśmy przed procedowaniem. Ona na pewno posłuży do dodatkowej debaty w trakcie drugiego czytania, ale cieszę się, że pan minister zasugerował, żebyśmy również na ten temat przeprowadzili dodatkową dyskusję i wyjaśnili sobie, w jaki sposób ten przepis dotyczący różnicowania został wprowadzony i jak on będzie stosowany. Chciałabym serdecznie podziękować koleżankom i kolegom posłom za pracę na kilku posiedzeniach, naszym gościom, którzy uczestniczyli w tym posiedzeniu, Biuru Legislacyjnemu i sekretariatowi Komisji. Informuję, że protokół z pełnym zapisem przebiegu dzisiejszego posiedzenia Komisji będzie wyłożony w sekretariacie w Kancelarii Sejmu. Dziękuję bardzo i zamykam posiedzenie Komisji.